

[Lønger]

Det er tal, som modbeviser fru Pia Kjærsgaards ideer om, at højere straffe skulle gøre nogen gavn. Det er tal, som i stedet peger på, at vi skal gøre en indsats især på de områder, som vi har nævnt i forespørgslen, og i den forbindelse er jeg meget glad for fru Inger Stilling Pedersens udtalelser om, at fængslerne ikke løser nogen problemer, ligesom jeg også synes, at hr. Bernhard Baunsgaards indlæg var meget spændende at høre på.

I virkeligheden er det vel sådan, at fru Pia Kjærsgaard først begynder at beskæftige sig med kriminaliteten, når skaden er sket, og så er det jo, at straffen kommer ind i billedet. Men af samme grund er det også helt ved siden af, når fru Pia Kjærsgaard opkaster sig til ofrenes talskvinde, for er der noget, som ofrene har brug for, så er det, at volden bekæmpes, før den opstår. Det er det, vi vil med forespørgslen: forebygge kriminaliteten, forebygge volden.

Der kan nok ikke peges på nogle helt bestemte forløb frem mod en voldsforbrydelse, men i en del tilfælde er det i hvert fald sådan, at nogle unge mennesker laver noget småkriminalitet, som ikke i sig selv er alvorlig, men småkriminaliteten kan blive grovere og grovere for til sidst at blive en forbrydelse, hvor der f.eks. bruges våben og bliver udøvet vold. Det sker f.eks., hvis unge mennesker fastholdes i den samme sociale situation, som har ført dem det første skridt ud på skråplanet. Der kan også ske det, at de pludselig overraskes under en i øvrigt ikke voldelig lovovertrædelse og i desperation begår en voldelig forbrydelse – for blot at nævne to eksempler, men der kan tænkes mange andre forløb.

Det, jeg vil sige med de eksempler, er, at volden ikke kan adskilles fra den øvrige kriminalitet. Den kan blive en konsekvens, selv om det bestemt ikke sker i alle tilfælde. Volden kan blive prikken over i'et i forholdet til kriminalitet i øvrigt. Andre former for kriminalitet: miljøforbrydelser og økonomisk kriminalitet, udføres jo typisk hjemme ved skrivebordet, og derfor udarter den slags lovovertrædelser sjældent til vold, selv om jeg mener, at miljøforbrydelser – og også våben-smugleri for den sags skyld – har en ganske væsentlig side af vold i sig. Risikoen for legemsbeskadigelser er i hvert fald overhængende, og i tilfældet våben-smugleri er le-

gemsbeskadigelse vel ligefrem det uundgåelige endemål.

Derfor er det selvfølgelig også rent vrøvl, når fru Pia Kjærsgaard taler om, at nogle partier skulle fokusere på forbrydere og forherlige lovovertrædere. Vi er interesseret i, at førstegangsforbrydelser undgås, og det kræver et forebyggende arbejde. Vi er interesseret i, at gentagelseskriminaliteten undgås, og det kræver, at vi behandler dem, der én gang har begået lovovertrædelser, på en måde, så de kommer i gang igen. Det er også et stykke socialpolitik, i bred forstand.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi lærer at betragte kriminalitet som udtryk for nogle dybereliggende ting, og at vi af den grund sætter os for at løse nogle af de dybereliggende problemer, som kriminaliteten kun er ét symptom på. Andre symptomer på disse samme dybereliggende problemer kunne være flere selvmord, større forbrug af nervemedicin og alkoholmisbrug. Og selv om der uden tvivl er stor uenighed her i salen om, hvordan den samfundsbetingedede side skal vægtes i forhold til den sanktionsbestemte side, håber jeg, at den debat, der har været her i dag, bliver videreført efter i dag. Det er der i hvert fald lagt op til med statsministerens løfter i hans første besvarelse.

Det er trods alt ikke sædvanligt at betragte kriminaliteten på den måde, som vi har gjort det i dag. Vi har ikke villet forlange, at statsministeren skulle fremlægge detaljerede planer, for det ville være menneskeligt umuligt ved en lejlighed som denne. Vi håber blot, at vi fortsat kan arbejde med og diskutere disse problemer.

Derfor er jeg glad for som en slags konklusion på debatten at kunne fremsætte et forslag om motiveret dagsorden på vegne af alle partier med undtagelse af fremskridtspartiet og den frie demokrat, og det er jo et forslag om motiveret dagsorden, som også ifølge statsministerens første indlæg vil kunne realiseres. Forslaget lyder:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget opfordrer regeringen til inden årets udgang at udarbejde redegørelser for de socialpolitiske, kulturpolitiske, uddannelsespolitiske, bolig- og byplanpolitiske samt retspolitiske initiativer, som efter regeringens opfattelse i særlig grad vil kunne nedbringe kriminaliteten,